
OBSAH

<i>Zcela stručná předmluva</i>	7
<i>Zcela stručné shrnutí</i>	8
<i>První část: Stupně svobody v evoluci</i>	11
<i>1. kapitola: Víra v účelné uspořádání světa</i>	13
Její demoralizující následky	13
Klamná víra v takzvaný pokrok	14
Odmítání neúčelného uspořádání světa	15
Tři druhy účelově orientovaného dění	16
<i>2. kapitola: Neplánovitost fylogeneze</i>	19
Pojem teleonomie	19
Neúčelné	20
Změna funkce	21
Klikatá cesta fylogeneze	24
Slepé uličky evoluce	29
Působení vnitrodruhové konkurence	32
Odbourávající evoluce čili „sacculinizace“	34
<i>3. kapitola: Tvořivá evoluce</i>	38
Adaptace jako kognitivní proces	38
Cesta k vyššímu	40
Kulturní evoluce	44
Kultura jako živý systém	46
Dědičnost a změna v kultuře	48
Neplánovitost kulturního vývoje	51
Homo ludens	52
<i>Druhá část: Skutečnost „pouze“ subjektivního</i>	57
<i>4. kapitola: Problém těla a duše</i>	59
Legitimování fenomenologických postupů	59
Kritika scientismu a jeho kritiků	60
Nezpochybnitelnost prožívání	66
Umění jako zdroj fenomenologického vědění	69
Tři hypotézy k problému vztahu těla a duše	70

5. kapitola: <i>Fenomenologie hodnotového citění</i>	75
Normy teleonomního hodnocení	75
Nadbytek a nedostatek	76
Vnímání krásy a domestikace	77
Hodnocení domestikčních jevů v chování	79
Pocitování hodnoty správného a nesprávného	81
Majetek pocitovaný jako hodnota	83
6. kapitola: <i>Otázka neteleonomně naprogramovaného hodnotového citění</i>	85
Existuje krása o sobě?	85
Cit pro harmonie	87
Relativní „výše“ harmonií	90
Vnímání patologických poruch	91
Skutečně apriorní hodnotové citění	91
<i>Třetí část: Duch jako odpůrce duše</i>	95
7. kapitola: <i>Pocit nevolnosti z kultury</i>	97
Diskrepance rychlostí	97
Náklonnost a morálka	99
8. kapitola: <i>Chybné funkce původně smysluplných způsobů chování</i>	104
Definice normálního a patologického	104
Pořádkumilovnost a nadměrná organizace	105
Radost z růstu	110
Funkční slast	113
Radost ze soutěžení	114
Dělba práce a specializace	115
Vynucené zřeknutí se pochopení	118
Reklama	119
Kolektivní agresivní nadšení a politická propaganda	121
Indoktrinace	126
9. kapitola: <i>Bloudění lidského ducha</i>	129
Zbytnělé představy a neurózy	129
Teoretické a praktické důsledky scientismu	130
<i>Čtvrtá část: Současná situace lidstva</i>	133
10. kapitola: <i>Technokratický systém</i>	135
Principiální optimismus	135

Stabilizační mechanismus systému	136
Odpadnutí selekce	138
Pseudodemokratická doktrína	140
Hospitalismus jako příklad	142
Posun ve vztahu ke skutečnosti	144
Nežádoucí „autonomní“ člověk	146
Metody drezury	148
<i>11. kapitola: Současná situace mládeže</i>	151
Kritický bod	151
Nacionální nenávisť	152
Senzitivní fáze skupinové volby	153
Zbavování smyslu	154
<i>12. kapitola: Oprávněnost optimismu</i>	159
Dosažitelné cíle výchovy	161
Nepromluvíš křivého svědectví	172
Hodnoty, které musí být přehodnoceny	176
Gnozeologické stanovisko	177
<i>Doslov: přírodovědcovo krédo</i>	184
<i>Literatura</i>	187